

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 10. marts 2016
SAGSNR.: 2016 - 666
ID NR.: 392288

primaejur@sum.dk
tlau@sum.dk

Høring – over forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed og forskellige andre love (Styrelsen for Patientsikkerheds fremtidige tilsyn mv.)

Ved e-mail af 15. februar 2016 har Sundheds- og Ældreministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Vedrørende lempelse af farekriteriet og adgangen til domstolsprøvelse

Advokatrådet finder det positivt, at man med lovforslaget tager initiativ til at forbedre patientsikkerheden og sikre et effektivt tilsyn med sundhedsvæsenet.

Det følger bl.a. af lovforslaget, at man ønsker at lempe farekriteriet ved Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser om midlertidig autorisationsfratagelse således, at der kan ske midlertidig autorisationsfratagelse, hvis der er en begrundet mistanke om fare for patientsikkerheden på grund af sundhedspersonens faglige mangler eller manglende egnethed til at udøve faglig virksomhed. Forslaget om at lempe farekriteriet er bl.a. begrundet med, at det gældende farekriterie har vist sig i praksis at være ensbetydende med, at muligheden for midlertidig autorisationsfratagelse kun har kunnet anvendes i ekstraordinært få tilfælde, idet det gældende kriterie medfører, at der skal foreligge en nærmest livstruende situation. Advokatrådet forstår lovforslaget således, at man nu bringer farekriteriet i sager om midlertidig autorisationsfratagelse på linje med det farekriterie, der gælder i sager om midlertidig virksomhedsindskrænkning. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at man med forslaget ønsker at indføre mulighed for midlertidig og varig virksomhedsindskrænkning som følge af en sundhedspersons manglende egnethed til udøvelse af faglig virksomhed.

Advokatrådet finder det hensigtsmæssigt og af stor vigtighed, at danske patienter værnes mod farlige sundhedspersoner i sundhedssektoren. Dog må man omvendt have for øje, at en afgørelse om midlertidig virksomhedsindskrænkning og i særdeleshed en afgørelse om midlertidig autorisationsfratagelse for de omhandlede sundhedspersoner er meget indgribende afgørelser. Om end der er tale om afgørelser

af foreløbig karakter, vil de omhandlede sundhedspersoner efter de foreslåede bestemmelser i en periode på op til 2 år kunne fratages muligheden for helt eller delvis at udøve deres erhverv, jf. § 11 b i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. Det bør derfor efter Advokatrådets opfattelse sikres, at sådanne afgørelser træffes på et oplyst grundlag, og at der i forbindelse med disse afgørelser foretages en nøje afvejning af hensynet til patientsikkerheden overfor hensynet til væsentlige retssikkerhedsmæssige garantier for de involverede sundhedspersoner.

Advokatrådet opfordrer endvidere til, at man overvejer rimeligheden i 2 års-grænsen i den foreslåede bestemmelse i § 11 b. Bestemmelsen medfører, at en sundhedsperson i nogle tilfælde må afvente op til 2 år, før spørgsmålet om varig autorisationsfratagelse eller virksomhedsindskrænkning indbringes for domstolene, jf. § 11 a. Dertil kommer, at den periode, hvor sundhedspersonen er afskåret fra at udøve sit erhverv, forlænges yderligere i de tilfælde, hvor Styrelsen for Patientsikkerhed faktisk vælger at indbringe spørgsmålet om varig autorisationsfratagelse eller virksomhedsindskrænkning for domstolene, da der ved domstolene også må forventes at være en vis sagsbehandlings- og forberedelsestid. Advokatrådet finder, at en nedsættelse af 2 års-grænsen i § 11 b vil kunne medvirke til både en hurtigere sagsbehandling hos Styrelsen for Patientsikkerhed og en hurtigere adgang til domstolsprøvelse og derved bidrage til en bedre retsstilling for sundhedspersonen samt begrænse indgrebet i pågældendes erhvervsudøvelse.

Vedrørende indførelsen af adgang til at give forbud

Advokatrådet finder det centralt, at man i forbindelse med lovforslagets bestemmelse i § 9 c i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed sikrer, at den implicerede sundhedspersons retssikkerhed ikke sættes over styr.

Efter den foreslåede bestemmelse kan en autoriseret sundhedsperson gives et forbud mod helt eller delvist at udøve sin faglige virksomhed, mens Styrelsen for Patientsikkerhed oplyser en sag om midlertidig autorisationsfratagelse eller midlertidig virksomhedsindskrænkning. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det er forventningen, at der ikke ofte vil være behov for at give forbud, mens mistanken mod en sundhedsperson undersøges. Det fremgår, at forbuddet kan gives for en nærmere angiven kortere periode, og at det forventes at der ofte ikke vil være grundlag for at give et forbud af længere varighed end to måneder. Der er imidlertid ikke i loven fastsat nogen øvre grænse for varigheden af et sådant forbud, ligesom det følger af bestemmelsen i § 9 c, at et forbud om nødvendigt kan forlænges. Advokatrådet finder en sådan regel retssikkerhedsmæssigt betænkelig – særligt henset til, at det må antages, at oplysningerne i sagen på dette tidlige tidspunkt i forløbet ofte vil være sparsomme, og henset til at der på tidspunktet for udstedelse af et sådant forbud typisk kun vil være en mistanke om, at en sundhedsperson står til en autorisationsfratagelse eller virksomhedsindskrænkning. Dertil kommer, at der lægges op til, at et forbud givet til en sundhedsperson under mistanke skal offentliggøres, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for den involverede

sundhedspersons fortsatte virksomhed, hvis det efterfølgende viser sig, at der ikke har været det fornødne grundlag for en midlertidig autorisationsfratagelse eller midlertidig virksomhedsindskrænkning. Endvidere vil sundhedspersonens retsmidler mod en afgørelse om forbud så vidt ses være begrænset til at begære spørgsmålet prøvet ved de almindelige domstole, idet den ulovbestemte adgang til at påklage afgørelsen til Sundheds- og Ældreministeriet afskæres ved lovforslagets § 14.

Advokatrådet finder, at der er et væsentligt hensyn at tage til patientsikkerheden, men at det er vigtigt, at varetagelsen af dette hensyn ikke sker på bekostning af væsentlige retssikkerhedsmæssige garantier for sundhedspersonen. Advokatrådet opfordrer derfor til, at man overvejer – særligt ud fra et proportionalitetssynspunkt – om de foreslåede udvidelser af adgangen til midlertidig autorisationsfratagelse og midlertidig virksomhedsindskrænkning vil være tilstrækkelige til at imødesætte hensynet til patientsikkerheden fremadrettet, således at den foreslåede bestemmelse i § 9 c vil blive overflødiggjort.

Vedrørende udvidelsen af offentliggørelsesordningen

Advokatrådet er generelt betænkelig ved den udvidede brug af offentliggørelse af afgørelser, domme og beslutninger, som der lægges op til i lovforslaget.

Advokatrådet har noteret, at det fremgår af bemærkningerne, jf. pkt. 3.10.2.1, at formålet med offentliggørelsesordningen er at sikre, at borgere og arbejdsgivere m.fl. får mulighed for at sikre sig, at den pågældende sundhedsperson ikke er frataget retten til eller har indskrænkning i retten til at udøve erhvervet, og at borgere og arbejdsgivere m.fl. får kendskab til, at Styrelsen for Patientsikkerhed i øvrigt af hensyn til patientsikkerheden har truffet afgørelse i relation til sundhedspersonens udøvelse af erhvervet, således at borgeren bliver i stand til at træffe et kvalificeret valg, bl.a. når der skal vælges praktiserende læge eller tandlæge. Det fremgår videre af bemærkningerne, at der således er væsentlige samfundsmæssige interesser forbundet med at offentliggøre afgørelser, domme og beslutninger, som vedrører sundhedspersonens mulighed og betingelser for at udøve erhvervet, og offentliggørelse af en afgørelse, dom eller beslutning med samtidig identifikation af den pågældende sundhedsperson vurderes at være proportional i forhold til formålet med offentliggørelsen.

Advokatrådet tilslutter sig i den sammenhæng de konklusioner, som er fremsat i Justitsministeriets Betænkning 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv. Opmærksomheden henledes i den forbindelse særligt på den tjekliste, som fremgår af betænkningens side 15, og som offentlige myndigheder opfordres til at anvende i forbindelse med overvejelser om at indføre ordninger med systematisk offentliggørelse af oplysninger om kontrolresultater og afgørelser mv. på internettet i ikke-anonymiseret form. Efter Advokatrådets opfattelse bør det i lovforslaget nærmere beskrives og præciseres, hvordan og i hvilken sammenhæng de samfundsmæssige hensyn, der taler for en offentliggørelsesordning, kan veje tungere end hensynet til beskyttelsen af

privatlivets fred, som det kommer til udtryk i betænkningen og i persondataloven. Advokatrådet finder endvidere, at der i medfør af bemyndigelsen i den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 6, bør fastsættes ikke kun en minimumslængde for offentliggørelsen, men også en maksimumslængde herfor.

Med venlig hilsen

Torben Jensen